

Trauma-informed theology

Richting een trauma-sensitieve theologie

Marie Hansen-Couturier

Studiedag 'Kerk, trauma en theologie'

30-06-2023

Protestantse Theologische **Universiteit**

inspiring wisdom

Opzet lezing

- I. Wat is trauma
- II. Wat is een trauma-sensitieve theologie
- III. Belang van een trauma-sensitieve theologie
- IV. Eigen onderzoek
- V. Praktische tips voor predikanten etc.

I. Wat is trauma?

- Wat weten we al over trauma?

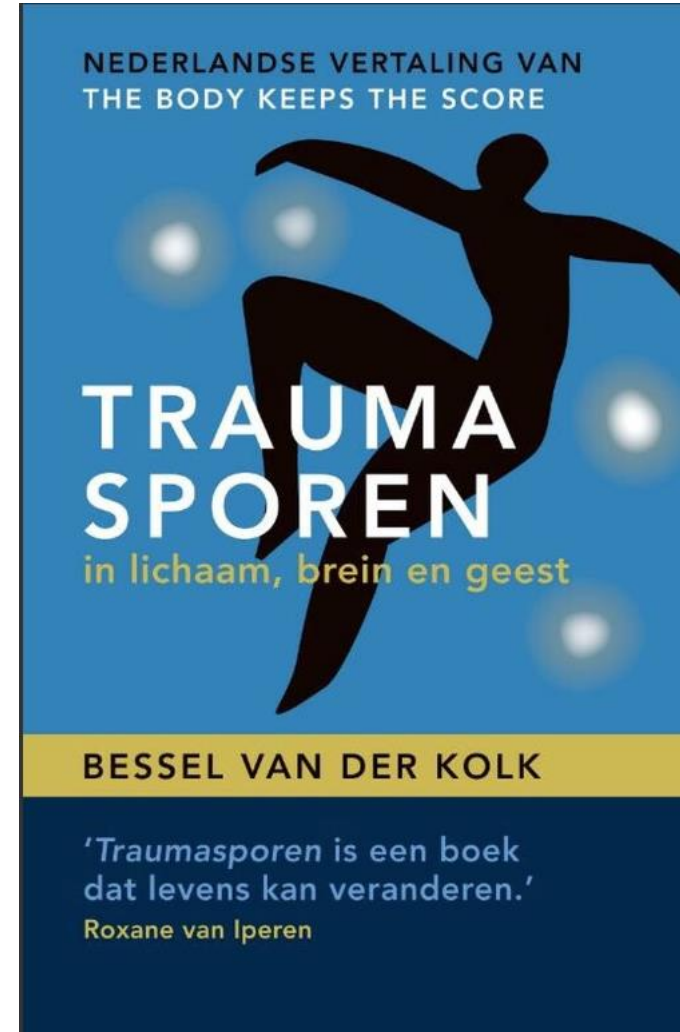
W E R E L D B I B L I O T H E E K

Judith
Herman
**Trauma
& herstel**

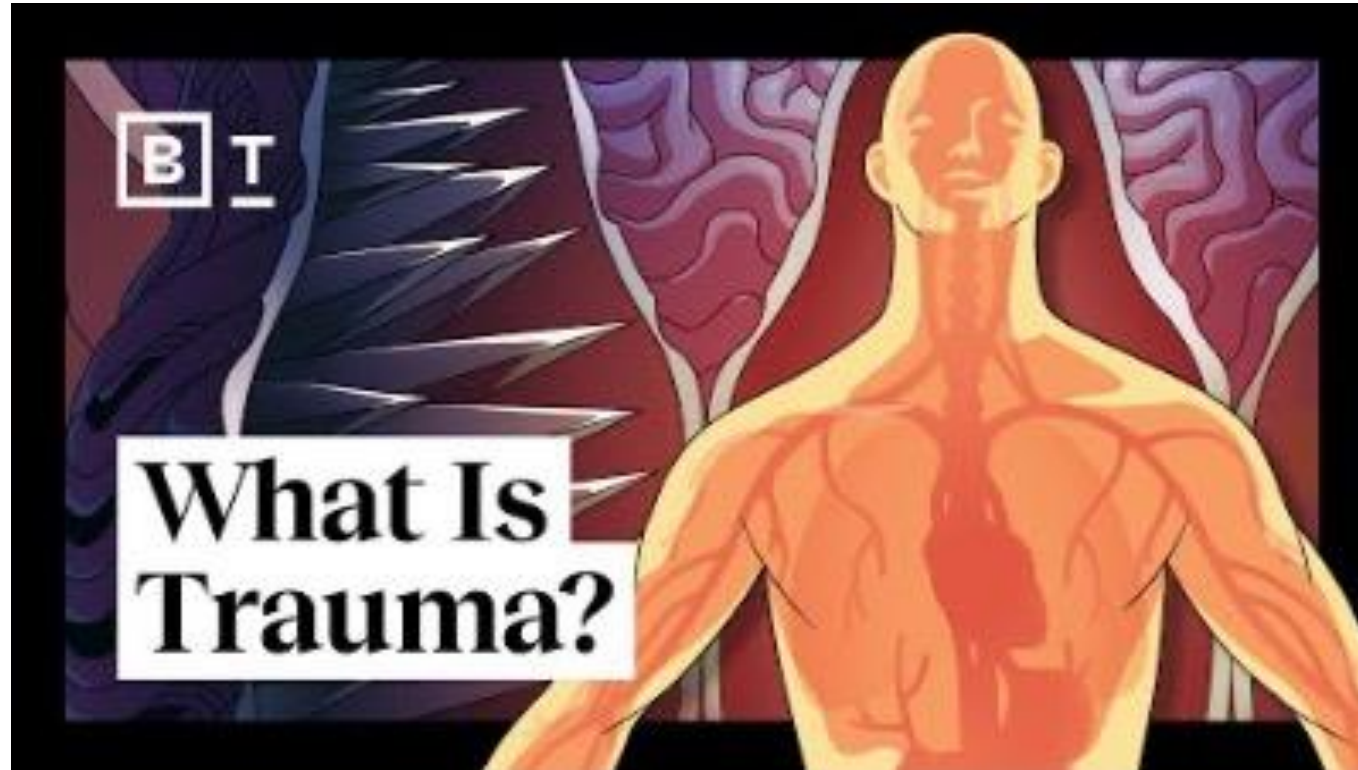
De gevolgen van geweld –
van mishandeling thuis
tot politiek geweld

Protestantse Theologische **Universiteit**

inspiring wisdom

Protestantse Theologische **Universiteit**

inspiring wisdom

Trauma is...

- Veelvoorkomend
- “Trauma is not what happens to you but what happens inside of you as a result of what happens to you.”
- Subjectief
- Dat wat blijft
- In je lichaam
- Niet individueel, maar structureel

- Je eigen ervaringen met trauma of de ervaringen van naasten:

→ hoe neem jij die op dit moment mee in je theologische denken / theologische praktijk?

(Uitwisselen in tweetallen, 3 minuten)

II. Wat is een trauma-sensitieve theologie?

- “Een trauma-sensitieve theologie wil kennis nemen van wat er op dit moment bekend is over trauma, en wil daarmee anders kijken naar geloofsverhalen en geloofspraktijken.”
- Een trauma sensitieve theologie:
- ... houdt rekening met verhalen van trauma,
- en stelt het lijf op een positieve manier centraal.

III. Het belang van een trauma-sensitieve theologie

- Trauma is een belangrijk onderwerp
- Trauma in de Bijbel
- Trauma komt veel voor (cf. Ganzevoort 2008)
- Trauma negeren leidt tot stigmatisering

Wat staat er theologisch op het spel?

- Lijden en theodicee
- Schuld / onschuld
- Vergeving en verzoening

(Bron: Ruard Ganzevoort 2008, 'Teaching that Matters', 13-15)

- Hoe kan een trauma-sensitieve theologie er volgens jou uitzien?

(Uitwisselen in tweetallen, 3 minuten)

IV. Eigen onderzoek: lijfelijke theologie na seksueel misbruik

“Hoe ziet een lijfelijke, trauma-sensitieve theologie eruit, als zij rekening houdt met de verhalen van mensen die seksueel misbruik hebben meegemaakt?”

4 kenmerken van een trauma-sensitieve theologie

- Het positief centraal stellen van het lichaam
- Narratieven van trauma accepteren
- Meerstemmigheid accepteren
- Geloven in de veerkracht van 'trauma survivors'

(Naar: Jennifer Baldwin 2018, *Trauma-sensitive Theology*, 7-11)

V. De stap naar de praktijk

1) Empathisch luisteren

2) Actie:

- Vertrouwenspersonen

- VOG's

- Tips op 'Veilige Gemeente' <https://protestantsekerk.nl/thema/veilige-gemeente/>

3) Kennis

veiligekerk.nl

V. De stap naar de praktijk

4) Maak het persoonlijk

5) Praat erover!

veiligekerk.nl

Dit is een aarzelend begin

En ik wil je vragen

Me niet te troosten

Niet te dragen

Maar getuige te zijn van mij

Van mij zonder grote woorden

Zonder doorgaan op kracht

Ik heb nooit toegelaten

Dat iemand mij zo zag

Maar ik wil niet bang zijn

Niet bang zijn

Niet bang zijn

Dit is een aarzelend begin

- 'Aarzelend begin', Sara Kroos

inspiring **wisdom**

Bronvermelding

- Baldwin, Jennifer. *Trauma-sensitive theology: Thinking theologically in the era of trauma*. Wipf and Stock Publishers, 2018.
- Ganzevoort, Ruard. "Teaching that matters: A course on trauma and theology." *Journal of adult theological education* 5.1 (2008): 8-19.

veiligekerk.nl

